

Družinski triler à la Asghar Farhadi

Canski filmski festival je v prvih dneh prikazal nekaj zanimivih del, kljub temu pa še nič od tistega, kar je obljubljal pred pričetkom, nova imena, ki naj bi spodnesla "staro gardo", ki se ji je festival letos menda v dobršni meri odrekel. Sliši se "zelo 1968", realnost pa je, kot kaže, drugačna.

Simon Popek

Tri otvoritvene filme treh čislanih sekcij so podpisali trije priznani režiserji. Otvoritvena čast je letos pripadla iranskemu režiserju **Asgharju Farhadiju**, ki s filmom *Vsi vedo* (*Todos lo saben*) tudi tekmuje za zlato palmo. Tokrat smo dobili dramsko potencirane Farhadija. Z zapletenimi in moralno kompleksnimi narativnimi krivuljami si je Iranec na delu v tujini ustvaril poseben sloves. Toda Iranci, iztrgani iz svojega kulturnega konteksta, imajo največkrat težave, ki so se zdele pri Farhadiju premostljive, s svojimi univerzalnimi pripovednimi meandri. *Vsi vedo* je postavljen na špansko podeželje, ki mu vladata krščanska tradicija, globoko vsajeni predsodki in stoletne sosedske zdrahe. Tja se na sestrično poroko iz Argentine vrne Laura (**Penelope Cruz**). Poročno slavlje doseže vrhunec, ko nenadoma izgine njena petnaj-

stletna hči Irene, kar film v hipu spremeni v družinski triler, kjer na površje privrejo stare zamere, posledice dvoljivih poslovnih odnosov in nekdanjih intimnih razmerij. V tej sestavljanji ključno vlogo odigra Laurin nekdanji ljubimec Paco (**Javier Bardem**), zdaj uspešen vinogradnik, od čigar spretnosti (in dobre volje) bo odvisna rešitev Laurine hčerke, za katere izpustitev ugrabitelji zahtevajo nedosegljivo vsoto. Ampak kdo je ugrabitelj? Je to morda družinski član, morda celo Laurin poslovno propadli argentinski mož? In od kod Pacu motiv, da se je odločil prodati vinograd, svoj življenjski projekt?

Duhovit agitprop

Če je pri Farhadiju nevarno govoriti o detajlih, s katerimi lahko mimogrede povemo preveč, je pri **Sergeju Loznici** slika drugačna. Vrhunski dokumentarist in eden najzanimivejših sodobnih evropskih cineastov, ki neprestano preizprašuje tako lastno okolje kot

Penelope Cruz in Javier Bardem bosta nedvomno pripomogla h gledanosti Farhadijevega filma *Vsi vedo*. [arhiv Festival Cannes](#)

polpreteklo zgodovino, je odprl sekcijo *Poseben pogled*. Loznica ni le eden najboljših, temveč tudi najproduktivnejših sodobnih avtorjev. Na Berlinu je februarja predstavil *Dan zmage*, dokumentarec o ogromnem spomeniku sovjetskemu osvoboditeljem Berlina, zdaj je predstavil *Donbass*, igrani film, ki bi ga zlahka »prodal« tudi kot dokumentarec. *Donbass* veliko pove že z naslovom, Loznica v seriji ohlapno povezanih vinjet (klasična dramska struktura mu je španska vas) proble-

matizira stanje stvari v bazenu nekdanjega rudarskega epicentra Donbassa, kjer so ruski separatisti že dolgo časa eden glavnih vzrokov destabilizacije regije. Donbass je v principu kakovosten, duhovit agitprop, Loznica brez kančka slabe vesti pokaže, na čigavi strani ležijo njegove simpatije. Kar v njegovem primeru ni samoumevna pozicija, saj gre za v Belorusiji rojenega Ukrajince, ki se obenem (predvsem v kulturnem smislu) deklarira tudi za Rusa. Rezultat je precej divja odslika-

va tamkajšnje realnosti, občasno na meji karikature, polna grotesknih likov in absurdnih situacij.

Mafijski kič

Kolumbijski režiser **Ciro Guera**, ki je do sedaj navduševal z etnografsko poudarjenimi temami (npr. *Kačjim objemom*), je s tretjim filmom *Poletne ptice* (*Pajaras do verano*) v sodelovanju s soredžiserko (in nekdanjo ženo) **Cristinio Gallego** stopil v vode družbeno angažiranega žanra, s katerim obdelujeta večno temo kolumbijske realnosti, trgovino z mamili. Ptice niso žanrske v klasičnem pomenu, ikonografija avtorjema služi predvsem za poudarjanje grotesknega kiča, ki se v tamkajšnji »mafijski kulturi« pojavlja ob nenadnem preboju v socialni vrh. Zgodba menda temelji na resničnih dogodkih v šestdesetih in sedemdesetih letih, ko se člani staroselskega plemena Wayuu povežejo z gringosi in ameriško mladino pričnejo preskrbovati z marihuano. Vse se prične z doto za dekle iz sosednje vasi, konča pa z mafijsko vojno, ko življenje izgubi vsakršno ceno.

To je zgodba o postopni, a zanesljivi, korupciji tradicionalnih vrednot in izdaji staroselske kulture, predstavljena z atraktivno mešanico barvite ezoterike in čvrstega žanrskega prijema.